

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 23, 49, 69
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-226(2)**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. gegužės 5 d. sprendimo Nr. SV-S-98 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 49, 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-226(2) (toliau – Įstatymo projektas), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti Įstatymo projektą pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Pažymėtina, kad bendrosios programos, tvirtinamos švietimo, mokslo ir sporto ministro, nustato mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, bendrąsias kompetencijas, o Įstatymo projektu keičiama Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsnio 5 dalimi įpareigojama tobulinti savo kvalifikaciją ne tik pedagoginių darbuotojų, kurie įgyvendina priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, bet ir mokytojų, kurie ugdo mokinius pagal ikimokyklinio ugdymo, kito neformaliojo švietimo ir profesinio mokymo programas, bei kitų pedagoginių darbuotojų, kurie tiesiogiai neįgyvendina bendrųjų programų, bet pagal Pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. ĮSAK-1407 „Dėl Pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo“, yra laikomi pedagoginiais darbuotojais. Atsižvelgiant į tai, siūlytina pedagoginių darbuotojų pareigą tobulinti savo kvalifikaciją sieti su prioritetinėmis kvalifikacijos tobulinimo sritimis ir jų pedagoginės veiklos specifika.

Aukštųjų mokyklų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą reglamentuoja specialus Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, todėl siūlytina Įstatymo projektu keičiama Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsnio 5 dalimi nereglamentuoti minėtų teisinių santykių ir numatyti išimtį aukštųjų mokyklų pedagoginiams darbuotojams.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į pakitusį švietimo ir mokslo ministro pareigų pavadinimą, siūlytina Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsnio 5 dalį išdėstyti taip:

„5. Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas yra sudedamoji neformaliojo suaugusiųjų švietimo dalis. Pedagoginiai darbuotojai (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus), atsižvelgdami į savo pedagoginės veiklos specifiką, privalo tobulinti savo kvalifikaciją prioritetinėse kvalifikacijos tobulinimo srityse, kurias tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Valstybinių (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) ir savivaldybių švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų kvalifikacija tobulinama vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintais nuostatais. Aukštųjų mokyklų pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą reglamentuoja Mokslo ir studijų įstatymas.“

2. Atsižvelgiant į šio Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto 1 punkte siūlomą Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsnio 5 dalies reglamentavimą ir siekiant sistemiškumo, siūlytina Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalimi keičiamą Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 49 straipsnio 2 dalies 4 punktą išdėstyti taip:

„4) tobulinti savo kvalifikaciją prioritetinėse kvalifikacijos tobulinimo srityse, kurias tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.“

3. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsnio 6 dalyje įteisinta kvalifikacijos tobulinimą vykdančių institucijų akreditacija. Numačius vertinti ir akredituoti prioritetines sritis atitinkančias kvalifikacijos tobulinimo programas, būtų kuriama dviguba / besidubliuojanti kvalifikacijos tobulinimo programų kokybės užtikrinimo sistema, didinamas administracinės naštos mechanizmas. Atskira prioritetines sritis atitinkančių kvalifikacijos programų akreditacija nėra būtina ir proporcinga nacionalinio lygmens kvalifikacijos tobulinimo programų kokybei užtikrinti. Siūlytina numatyti reikalavimus pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) kvalifikacijos tobulinimo programoms, atitinkančioms prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis, kuriuos tvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras. Tai leistų siekti nacionalinio lygmens kvalifikacijos tobulinimo paslaugų kokybės, kurią būtų galima stebėti sukūrus ir įdiegus nacionalinę kvalifikacijos tobulinimo stebėsenos sistemą.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. ISAK-879 „Dėl Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) nuostatų ir duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“, 2 ir 6 punktus Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema (AIKOS) yra valstybės informacinė sistema, kurios tikslas yra aprūpinti švietimo ir mokslo įstaigas, darbdavius, ketinančiuosius mokytis ir kitus asmenis informacija, reikalinga sprendimams dėl mokymosi organizavimo ar pasirinkimo priimti, o ne registras, kaip nurodoma Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi keičiamoje Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsnio 6 dalyje. Įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 56 straipsnio 4 punktu Švietimo, mokslo ir sporto ministerija yra įgaliota steigti ir valdyti žinybinius registrus bei Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje įtvirtintą registro sąvoką, siūlytina numatyti, kad pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojų) kvalifikacijos tobulinimo programas, atitinkančios prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis, būtų registruojamos žinybiniame Neformaliojo švietimo programų registre, kurio valdytoja yra Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus ir į pakitusį švietimo ir mokslo ministro pareigų pavadinimą, siūlytina Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsnio 6 dalį išdėstyti taip:

„6. Kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendina švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka patvirtinti pedagogų rengimo centrai kartu su akredituotomis kvalifikacijos tobulinimo įstaigomis. Pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) kvalifikacijos tobulinimo programas, atitinkančios prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis, registruojamos žinybiniame Neformaliojo švietimo programų registre, kurio valdytoja yra Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, ir turi atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus reikalavimus.“

4. Įstatymo projekto 3 straipsniu keičiama Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 69 straipsnio 4 dalimi mokytojams ir kitiems ugdymo procese dalyvaujantiems asmenims siaurinama galimybė tobulinti kvalifikaciją pagal jiems aktualias temas, nes finansavimas užtikrinamas tik toms kvalifikacijos tobulinimo programoms, kurios atitinka prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis ir (arba) švietimo įstaigos raidos poreikius. Be to, žodžiai „švietimo įstaigos raidos poreikiai“ teisės aktuose nėra apibrėžti, todėl įgyvendinant normą gali būti interpretuojami įvairiai. Mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys asmenys kiekvienu atveju turėtų pagrįsti, kad jų kvalifikacijos poreikiai atitinka švietimo įstaigos raidos poreikius. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 69 straipsnio 4 dalies nekeisti.

5. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektui įgyvendinti reikės priimti tik Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymus, Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje įpareigojimas priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus turėtų būti įtvirtintas ne Lietuvos Respublikos Vyriausybei, o Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministrui.

6. Atsižvelgiant į tai, kad pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas planuojamas mokslo metais, siūlytina Įstatymo projekto įsigaliojimo terminą numatyti 2022 m. rugsėjo 1 d.

Ministras Pirmininkas

Švietimo, mokslo ir sporto ministras